

9/11. V 102
ef

87100
e-mail: zapka@...
NIP 936... 870502736
KRS... 692
Nr r-ku 82 1090 1500 0000 0000 5002 0244

**K. Obsz.
Zach. AK**

ogolem Anzenowski

****Grodzki Stanisław Edward
ps. „Leszczyński”, „Sadowski”
i. in.
JL: 1139/1911 Pom.**

VMI KL. V

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Grodzki Stanisław Edward
T.M.: 1139/1911 Pom.
K. Obsz. Zach. AK

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 9 s. 1-9

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 15

VI. Fotografie brak

11. Materiały uzupełniające relexę:
Grodzki Stanisław Edward
1. Chruanowski Bogdan, biogram Grodzkiego Stani-
sława Edwarda do cz. 5, Słow. biograficznego
konspiracji pomorskiej 1939-1945, mpis oryg. k. 3 s. 1-3
  2. jak wyżej z nieniesionymi poprawkami
dr. B. Chruanowskiego, mpis k. 3 s. 4-6
  3. jak wyżej, [w:], Słownik biograficzny
konspiracji pomorskiej 1939-1945 cz. 5,
Wyd. Bibl. FAPAK t. XXXV, kserokop. k. 3 s. 7-9

II/1

Grodzki Stanisław Edward ps. "dr Edward", "Edward", Leszczyński", "Sadowski" (1895-1946); oficer WP i Armii Krajowej, Komendant Obszaru Zachodniego AK.

Urodzony 19 XI 1895 r. w Zieleniewiczach k. Grodna; syn Kazimierza i Heleny z d. Hermanowicz. W 1913 r. ukończył szkołę realną w Pińsku. Od października 1914 r. w armii rosyjskiej, ukończył tam szkołę oficerską w Wilnie. Od marca 1917 r. oficer do zleceń rosyjskiego attaché wojskowego w Paryżu, później (od listopada t.r.) oficer Oddziału II Sztabu Misji Polsko-Francuskiej. Następnie członek misji rekrutacyjnej do Armii gen. Józefa Hallera w USA i Kanadzie (styczeń 1918 r.). Do kraju powrócił w kwietniu 1919 r. jako dowódca 3 pułku strzelców pieszych Armii gen. Hallera. W Wojsku Polskim pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji: m.in. dowódcy 43 p, zastępcy 45 pp i in; ^{od} Od maja 1922 r. kierownik referatu organizacyjno-mobilizacyjnego Departamentu Piechoty Ministerstwa Spraw Wojskowych, potem kierownik Referatu "Rosja" Oddziału II Sztabu (1923) i attaché wojskowy RP w Jugosławii (1927-1928). Ukończył Wyższą Szkołę Wojskową (1928-1930). Dowódca 57 pp (1934-1938). Od jesieni 1938 r. był uczestnikiem kursu dla szefów sztabu i kwatermistrzów, a w czerwcu 1939 r. I-szym oficerem Sztabu Generała do Prac w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych gen. E. Przedzimirskiego-Krukowicza. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pełnił funkcję Szefa Sztabu Armii "Modlin" .

Od grudnia 1939 r. w konspiracji. Początkowo członek Rady Wojskowej Organizacji Wojskowej "Wilki", a następnie Komendant Organizacji Wojskowej "Unia" (Polskie Wojsko Unijne) po scaleniu obu organizacji. Z kolei po inifikacji PWU z Armią Krajową, znalazł się w marcu 1942 r. w szeregach AK. Tam mianowano go pełnomocnikiem Komendanta Głównego AK do scalenia Polskiego Wojska Unijnego a potem Inspektorem Komendy Głównej AK. Od 1943 r. do lipca 1944 r. Komendant Obszaru Zachodniego Ar-

mi Krajowej jako "Sadowski". W Meldunku Organizacyjnym Nr 220 (1.III.-3I.VIII.1943) Komendant Główny gen. Tadeusz Bór-Komorowski informował Londyn: " Kmdtem Obszaru mianowałem ob. Sadowskiego, płk. dypl.piech. " Posiadał kontakty z wieloma organizacjami podziemnymi np. z Polską Niepodległą czy z Wielkopolską Tajną Organizacją Powstańców. W dyspozycji G. znalazł się mjr Franciszek Trojanowski ("Trojańczyk", "Fala"), który z jego rekomendacji został mianowany w lipcu 1944 r. Komendantem Pomorskiego Okręgu AK. Podczas ^{planowanego} przyszłego powstania, G. miał pełnić funkcję oficera łącznikowego z Armią Krajową do Narodowych Sił Zbrojnych; co miało związek z założeniami planistycznymi Dowództwa Głównego NSZ w odniesieniu do Ziemi Zachodnich (w tym Poznańsko-Pomorskiego). M.in. na tle stosunku do NSZ wystąpił konflikt z Komendą Główną AK (np. Szef Oddziału I płk Antoni Sanojca obawiał się zachwiania apolityczności Armii Krajowej w wypadku zbyt silnej rozbudowy Narodowych Sił Zbrojnych w Wielkopolsce). G. zamierzał bowiem rozbudować struktury AK na Ziemiach Zachodnich, wykorzystując potencjał organizacyjny NSZ scalonych z Siłami Zbrojnymi Kraju. W rozmowie z gen. T.Bór-Komorowskim, G. stwierdził, że wobec strat jakie poniósł Okręg Poznański AK, jedynie jego wyjazd " z Warszawy na obszar macierzysty (Wielkopolska-przyp. B.Ch.) z wykorzystaniem możliwości NSZ może uratować sytuację " (Okręg Poznański Armii Krajowej...,s.18). W grę wchodziły też zagadnienia dotyczące relacji na linii Komenda Główna-Komenda Obszaru Zachodniego-Komenda Okręgu Poznańskiego. W dniu 25 VII 1944 r. został odwołany ze swojego stanowiska (bez przekazania kontaktów do Okręgu Poznańskiego i Pomorskiego i in.). W meldunku z 7 XII 1944 r. ówczesny Komendant Główny AK gen. Leopold Okulicki depešzował do Londynu: " Przed wybuchem walki w Warszawie Bór (Komendant Główny-przyp. B.Ch.) zdecydował, że Sadowski, ówczesny Komendant Obsz.Zach., oddaje swoją funkcję Denhoffowi (płk dypl. Zygmunt Miłkowski-przyp. B.Ch.), a sam ma być przerzucony za granicę (...) Sadowski w dalszym ciągu gotowy do przerzucenia za gra-

11/3

nicę drogą lądową ". Po upadku Powstania Warszawskiego zaginął i pojawił się w Gdańsku w 1945 r. Tam wstąpił do Ludowego Wojska Polskiego i dowodził I 6 i 5 DP. Zmarł nagle 2 XII 1946 r. w Warszawie.

Płk (1937) i gen. LWP (1946). Odznaczony czterokrotnie Krzyżem Walecznych, Virtuti Militari V kl., Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami (pośmiertnie Krzyżem Grunwaldu III kl. (1946)).

Armia Krajowa. Szkice z dziejów Sił Zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego. Red. K. Komorowski, Warszawa 1999, s. 414; Armia Krajowa w dokumentach 1939-1945, t. III, Londyn 1976, s. 118, t. V, Londyn 1981, s. 170; Chrzanowski B., Związek Jaszczurczy i Narodowe Siły Zbrojne na Pomorzu 1939-1947. Nieznane karty pomorskiej konspiracji, Toruń 1997, s. 84, 148; Encyklopedia Konspiracji Wielkopolskiej 1939-1945. pr. zb. pod red. M. Woźniaka, Poznań 1998, s. 456, 620, 627; Jaszowski T., Okręg Pomorski Armii Krajowej. Podokręg Południowo-Wschodni, Toruń 1996, s. 52; Jurga T., Karbowski W., Armia "Modlin" 1939, Warszawa 1987, passim; Kunert A.K. Ilustrowany Przewodnik po Polsce Podziemnej 1939-1945, Warszawa 1996, s. 483; tegoż, Słownik Biograficzny Konspiracji Warszawskiej 1939-1945, Warszawa 1987, s. 76-77 (tutaj wykaz literatury i sprostowania oraz informacja o pełnieniu funkcji Komendanta Obszaru Zachodniego do października 1944 r.); Ney-Krwawicz M., Komenda Główna Armii Krajowej 1939-1945, Warszawa 1990, s. 117; Okręg Poznański Armii Krajowej w końcowej fazie okupacji (1939-1945). Pr. zb. pod red. M. Woźniaka, Poznań 1995, s. 11-19, 70 (tutaj uzupełnione dane biograficzne i szersze wyjaśnienie konfliktu G. z Komendą Główną AK); Salmonowicz S., Miejsce i rola Okręgu Pomorskiego w strukturach organizacyjnych i planach działania ZWZ-AK (w:) Armia Krajowa na Pomorzu. Materiały sesji naukowej w Toruniu w dniach 14-15 listopada 1992 r. Pod red. E. Zawackiej i M. Wojciechowskiego, Toruń 1993, s. 16 (tutaj informacja o pełnieniu funkcji Komendanta Obszaru Zachodniego do października 1944 r.); Serwański E., Wielkopolska w ciemiu swystyki, Warszawa 1970, s. 391 (tutaj błędnie zidentyfikowany jako Stanisław Sadowski ps. "Grodzki"); Słownik Biograficzny Konspiracji Pomorskiej 1939-1945. Pod red. E. Zawackiej. Cz. 2, Toruń 1996, s. 171.

BOGDAN CHRZANOWSKI

2 ✓ **Grodzki Stanisław Edward** ps. „dr Edward”, „Edward”, „Leszczyński”, „Sadowski”,
(1895–1946) ^{FK} oficer WP i Armii Krajowej, Komendant Obszaru Zachodniego AK. II/4

Urodził się 19 XI 1895 r. w Zieleniewiczach k. Grodna; syn Kazimierza i Heleny z d. Hermanowicz. W 1913 r. ukończył szkołę realną w Pińsku. Od października 1914 r. w armii rosyjskiej i ukończył ~~tam~~ ^{urodzonym} szkołę oficerską w Wilnie. Od marca 1917 r. oficer do zleceń rosyjskiego attaché wojskowego w Paryżu, później (od listopada t.r.) oficer Oddziału II Sztabu Misji Polsko-Francuskiej. Następnie członek misji rekrutacyjnej do Armii gen. Józefa Hallera w USA i Kanadzie (styczeń 1918 r.). Do kraju powrócił w kwietniu 1919 r. jako dowódca 3 pułku strzelców pieszych Armii gen. Hallera. W Wojsku Polskim pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji m.in. dowódcy 43 ^{pp}, zastępcy 45 pp i in.; od maja 1922 r. kierownik referatu organizacyjno-mobilizacyjnego Departamentu Piechoty Ministerstwa Spraw Wojskowych, potem kierownik Referatu „Rosja” Oddziału II Sztabu (1923) i attaché wojskowy RP w Jugosławii (1927–1928). Ukończył Wyższą Szkołę Wojskową (1928–1930). Dowódca 57 pp (1934–1938). Od jesieni 1938 r. był uczestnikiem kursu dla szefów sztabu i kwatermistrzów, a w czerwcu 1939 r. I-szym oficerem Sztabu Generala do Prac w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych gen. E. Przedzimirskiego-Krukowicza. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pełnił funkcję Szefa Sztabu Armii „Modlin”. 3;

Od grudnia 1939 r. w konspiracji. Początkowo członek Rady Wojskowej Organizacji Wojskowej „Wilki”, a następnie Komendant Organizacji Wojskowej „Unia” (Polskie Wojsko Unijne) po scaleniu obu organizacji. Z kolei po inifikacji PWU z Armią Krajową, znalazł się w marcu 1942 r. w ^{Jej} szeregach AK. Tam mianowano go pełnomocnikiem Komendanta Głównego AK do scalenia Polskiego Wojska Unijnego, a potem Inspektorem Komendy Głównej AK. Od 1943 r. do lipca 1944 r. Komendant Obszaru Zachodniego Armii Krajowej jako „Sadowski”. W Meldunku Organizacyjnym Nr 220 (1 III – 31 VIII 1943 r.) Komendant Główny gen. Tadeusza Bór- AK 7u

Komorowski informował Londyn: „Kmdtem Obszaru mianowałem ob. Sadowskiego, płk. Dypl. piech.”. Posiadał kontakty z wieloma organizacjami podziemnymi np. z Pol-^{Wd}ską Niepodległą czy z Wielkopolską Tajną Organizacją Powstańców. W dyspozycji Grodzkiego znalazł się mjr Franciszek Trojanowski („Trojańczyk”, „Fala”), który z jego rekomendacji został mianowany w lipcu 1944 r. ^{Komendantem} Komendantem Pomorskiego Okręgu AK. Podczas planowanego powstania, ^{Grodzki m} G. Miał pełnić funkcję oficera łącznikowego z Armią Krajową do ^{Grodzki} Narodowych Sił Zbrojnych, co miało związek z założeniami planistycznymi Dowództwa Głównego NSZ w odniesieniu do Ziemi Zachodnich (w tym Poznańsko-Pomorskiego). M.in. na tle stosunku do NSZ wystąpił konflikt z Komendą Główną AK (np. Szef Oddziału I płk Antoni Sanojca obawiał się zachwiania apolityczności Armii Krajowej w wypadku zbyt silnej rozbudowy Narodowych Sił Zbrojnych w Wielkopolsce). ^{Grodzki} G. zamierzał bowiem rozbudować struktury AK na Ziemiach Zachodnich, wykorzystując potencjał organizacyjny NSZ scalonych z Siłami Zbrojnymi Kraju. W rozmowie z gen. ^{Borcu} ^{Grodzki} X. Bór-Komorowskim, G. stwierdził, że wobec strat jakie poniósł Okręg Poznański AK, jedynie jego wyjazd „z Warszawy na obszar macierzysty (Wielkopolska – przyp. B. Ch.) z wykorzystaniem możliwości NSZ może uratować sytuację” (Okręg Poznański Armii Krajowej..., s. 18). W grę wchodziły też zagadnienia dotyczące relacji na linii Komenda Główna – Komenda Obszaru Zachodniego – Komenda Okręgu Poznańskiego. W dniu 25 VII 1944 r. został odwołany ze swojego stanowiska (bez przekazania kontaktów do Okręgu Poznańskiego i Pomorskiego i in.). W meldunku z 7 XII 1944 r. ówczesny Komendant Główny AK gen. Leopold Okulicki depeszował do Londynu: „Przed wybuchem walki w Warszawie „Bór” (Komendant Główny – przyp. B. Ch.) zdecydował, że Sadowski, ówczesny Komendant Obszaru Zachodniego, oddaje swoją funkcję Denhoffowi (płk dypl. Zygmunt Miłkowski – przyp. B. Ch.), a sam ma być przerzucony za granicę (...) Sadowski w dalszym ciągu gotowy do przerzucenia za granicę drogą lądową”. [Po upadku Powstania Warszawskiego ^{a następnie} zaginał i pojawił się w Gdańsku w 1945 r. Tam wstąpił do Ludowego Wojska Polskiego i dowodził 16 i 5 DP. Zmarł nagle 2 XII 1946 r. w Warszawie.

zostalić
pełną nazwę
i dalej
99 stron

II/c

Płk (1937), gen. LWP (1946). Odznaczony czterokrotnie Krzyżem Walecznych, Virtuti Militari V kl., Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami (pośmiertnie Krzyżem Grunwaldu III kl. – 1946 r.).

Armia Krajowa. Szkice z dziejów Sił Zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego, red. K. Komorowski, Warszawa 1999, s. 414; *Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, t. III, Londyn 1976, s. 118, t. V, Londyn 1981, s. 170; Chrzanowski B., *Związek Jaszczurczy i Narodowe Siły Zbrojne na Pomorzu 1939–1947. Nieznane karty pomorskiej konspiracji*, Toruń 1997, s. 84, 148; *Encyklopedia Konspiracji Wielkopolskiej 1939–1945*, pr. zb. pod red. M. Woźniaka, Poznań 1998, s. 456, 620, 627; Jaszowski T., *Okręg Pomorski Armii Krajowej. Podokręg Południowo-Wschodni*, Toruń 1996, s. 52; Jurga T., Karbowski W., *Armia „Modlin” 1939*, Warszawa 1987, passim; Kurnert A., *Ilustrowany Przewodnik po Polsce Podziemnej 1939–1945*, Warszawa 1996, s. 483; tegoż, *Słownik Biograficzny Konspiracji Warszawskiej 1939–1945*, Warszawa 1987, s. 76–77 (tutaj wykaz literatury i sprostowania oraz informacja o pełnieniu funkcji Komendanta Obszaru Zachodniego do października 1944 r.); Ney-Krawicz M., *Komenda Główna Armii Krajowej w końcowej fazie okupacji (1939–1945)*, pr. zb. pod red. M. Woźniaka, Poznań 1995, s. 11–19, 70 (tutaj uzupełnione dane biograficzne i szersze wyjaśnienie konfliktu G. z Komendą Główną AK); Salmonowicz S., *Miejsce i rola Okręgu Pomorskiego w strukturach organizacyjnych i planach działania ZWZ-AK*, w: *Armia Krajowa na Pomorzu. Materiały sesji naukowej w Toruniu w dniach 14–15 listopada 1992 r.*, pod red. E. Zawackiej i M. Wojciechowskiego, Toruń 1993, s. 16 (tutaj informacja o pełnieniu funkcji Komendanta Obszaru Zachodniego do października 1944 r.); Serwański E., *Wielkopolska w cieniu swastyki*, Warszawa 1970, s. 391 (tutaj błędnie zidentyfikowany jako Stanisław Sadowski ps. „Grodzki”); *Słownik Biograficzny Konspiracji Pomorskiej 1939–1945*, pod red. E. Zawackiej, cz. 2, Toruń 1996, s. 171. czemu służył?

V.1

Bogdan Chrzanowski

15/
32
II/4
Grodzki Stanisław Edward ps. „dr Edward”, „Edward”, „Leszczyński”, „Sadowski” (1895–1946), oficer WP i AK, Kmdt Obszaru Zachodniego AK.

Urodzony 19 XI 1895 r. w Zieleniewiczach k. Grodna; syn Kazimierza i Heleny z d. Hermanowicz. W 1913 r. ukończył szkołę realną w Pińsku. Od października 1914 r. w armii rosyjskiej; ukończył szkołę oficerską w Wilnie. Od marca 1917 r. oficer do zleceń rosyjskiego attaché wojskowego w Paryżu, później (od listopada tr.) oficer Oddziału II Sztabu Misji Polsko-Francuskiej. Następnie członek misji rekrutacyjnej do Armii gen. Józefa Hallera w USA i Kanadzie (styczeń 1918 r.). Do kraju powrócił w kwietniu 1919 r. jako dowódca 3 pułku strzelców pieszych Armii gen. Hallera. W Wojsku Polskim pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji, m.in. dowódcy 43 pp, zastępcy 45 pp i in.; od maja

Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej
1939-1945, cz. 5, wyd. Biłg. FAPAK t. XXXV
s. 54-56

II/8

1922 r. kierownik referatu organizacyjno-mobilizacyjnego Departamentu Piechoty Ministerstwa Spraw Wojskowych, potem kierownik Referatu „Rosja” Oddziału II Sztabu (1923) i attaché wojskowy RP w Jugosławii (1927–1928). Ukończył Wyższą Szkołę Wojskową (1928–1930). Dowódca 57 pp (1934–1938). Od jesieni 1938 r. był uczestnikiem kursu dla szefów sztabu i kwatermistrzów, a w czerwcu 1939 r. I-szym oficerem Sztabu Generała do Prac w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych gen. E. Przedzimirskiego-Krukowicza. Podczas kampanii wrześniowej 1939 r. pełnił funkcję Szefa Sztabu Armii „Modlin”.

Od grudnia 1939 r. w konspiracji. Początkowo członek Rady Wojskowej Organizacji Wojskowej „Wilki”, a po scaleniu obu organizacji Komendant Organizacji Wojskowej „Unia” (Polskie Wojsko Unijne). Z kolei po unifikacji PWU z AK znalazł się w marcu 1942 r. w jej szeregach. Tam mianowano go pełnomocnikiem Komendanta Głównego AK do scalenia Polskiego Wojska Unijnego, a potem Inspektorem Komendy Głównej AK. Od 1943 r. do lipca 1944 r. Kmdt Obszaru Zachodniego Armii Krajowej jako „Sadowski”. W Meldunku Organizacyjnym Nr 220 (1 III – 31 VIII 1943 r.) Komendant Główny gen. Tadeusz Bór-Komorowski informował Londyn: „Kmdtem Obszaru mianowałem ob. Sadowskiego, płk. dypl. piech.”. Miał kontakty z wieloma organizacjami podziemnymi, np. z Polską Niepodległą czy z Wielkopolską Tajną Organizacją Powstańców. W dyspozycji Grodzkiego znalazł się mjr Franciszek Trojanowski („Trojańczyk”, „Fala”), który z jego rekomendacji został mianowany w lipcu 1944 r. Kmdt. Pomorskiego Okręgu AK. Podczas planowanego powstania Grodzki miał pełnić funkcję oficera łącznikowego z Armią Krajową do Narodowych Sił Zbrojnych, co miało związek z założeniami planistycznymi Dowództwa Głównego NSZ w odniesieniu do Ziem Zachodnich (w tym Poznańsko-Pomorskiego). Na tle stosunku do NSZ wystąpił konflikt z Komendą Główną AK (np. Szef Oddziału I płk Antoni Sanojca obawiał się zachwiania apolityczności Armii Krajowej w wypadku zbyt silnej rozbudowy Narodowych Sił Zbrojnych w Wielkopolsce). Grodzki zamierzał bowiem rozbudować struktury AK na Ziemiach Zachodnich, wykorzystując potencjał organizacyjny NSZ scalonych z Siłami Zbrojnymi Kraju. W rozmowie z gen. Borem-Komorowskim Grodzki stwierdził, że wobec strat, jakie poniósł Okręg Poznański AK, jedynie jego wyjazd „z Warszawy na obszar macierzysty [Wielkopolska – przyp. B. Ch.] z wykorzystaniem możliwości NSZ może uratować sytuację”. W grę wchodziły też zagadnienia dotyczące relacji na linii Komenda Główna – Komenda Obszaru Zachodniego – Komenda Okręgu Poznańskiego. W dn. 25 VII 1944 r. został odwołany ze swojego stanowiska (bez przekazania kontaktów do Okręgu Poznańskiego i Pomorskiego i in.). W meldunku z 7 XII 1944 r. ówczesny Komendant Główny AK gen. Leopold Okulicki depeszował do Londynu: „Przed wybuchem walki w Warszawie «Bór» [Komendant Główny – przyp. B. Ch.] zdecydował, że Sadowski, ówczesny Komendant Obszaru Zachodniego, oddaje swoją funkcję Denhoffowi [płk dypl. Zygmunt Miłkowski – przyp. B. Ch.], a sam ma

55

II/9

być przerzucony za granicę [...] Sadowski w dalszym ciągu gotowy do przerzucenia za granicę drogą lądową”.

Po upadku Powstania Warszawskiego zginął, a następnie pojawił się w Gdańsku w 1945 r. Tam wstąpił do Ludowego Wojska Polskiego i dowodził 16 i 5 DP. Zmarł nagle 2 XII 1946 r. w Warszawie.

Płk (1937), gen. LWP (1946). Odznaczony czterokrotnie Krzyżem Walecznych, *Virtuti Militari* V kl., Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami (pośmiertnie Krzyżem Grunwaldu III kl. – 1946 r.).

Armia Krajowa. Szkice z dziejów Sił Zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego, red. K. Komorowski, Warszawa 1999, s. 414; *Armia Krajowa w dokumentach 1939–1945*, t. III, Londyn 1976, s. 118; t. V, Londyn 1981, s. 170; Chrzanowski B., *Związek Jaszczurczy...*, s. 84, 148; *Encyklopedia Konspiracji Wielkopolskiej 1939–1945*, pod red. M. Woźniaka, Poznań 1998, s. 456, 620, 627; Jaszowski T., *Okręg Pom. AK. Podokręg...*, s. 52; Jurga T., Karbowski W., *Armia „Modlin” 1939*, Warszawa 1987, *passim*; Kunert A., *Ilustrowany przewodnik po Polsce Podziemnej 1939–1945*, Warszawa 1996, s. 483; tenże, *Sł. biogr...*, t. 1, s. 76–77 (tutaj wykaz literatury i sprostowania oraz informacja o pełnieniu funkcji Komendanta Obszaru Zachodniego do października 1944 r.); Ney-Krwawicz M., *Komenda Główna Armii Krajowej w końcowej fazie okupacji (1939–1945)*, pod red. M. Woźniaka, Poznań 1995, s. 11–19, 70 (tu uzupełnione dane biograficzne i szersze wyjaśnienie konfliktu G. z Komendą Główną AK); Salmonowicz S., *Miejsce i rola Okręgu Pomorskiego w strukturach organizacyjnych i planach działania ZWZ–AK*, w: *AK na Pomorzu...*, s. 16 (tu informacja o pełnieniu funkcji Komendanta Obszaru Zachodniego do października 1944 r.); Serwański E., *Wielkopolska w cieniu swastyki*, Warszawa 1970, s. 391 (tu błędnie zidentyfikowany jako Stanisław Sadowski ps. „Grodzki”); *Sł. konsp. pom...*, cz. 2, s. 171.

Bogdan Chrzanowski

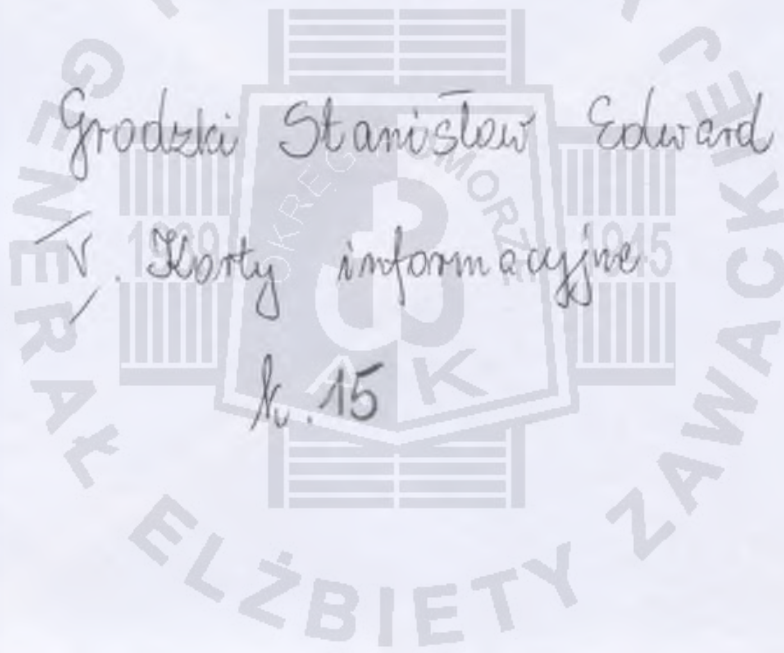
T: M. 1139/1911 Pom.

Skola Obsz.
Zach.

Grodzki Stanisław Edward

W. 1300 1945
Karty informacyjne

k. 15

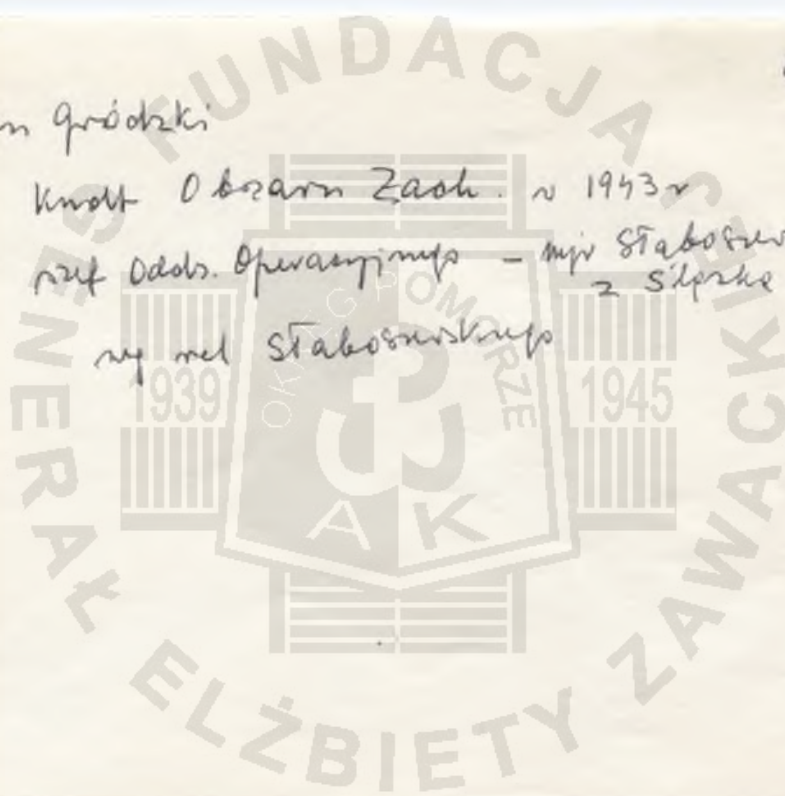
gen Gródzki

Obraz Zash
FK 1

Kniha Obram Zash. v 1943 r

nač Odob. Operacijmup - mji Staboskurki
z Silpke

my mel Staboskurkup

PTK. dypl. Grodzki "Sadarshi" N-de 660g
objekt funkcji Kwatery Obrazu Załącznik po (zob. list Kwerasy, 10.11.78)
Gen. Bone. Wskazywało to chyba ~ 1942 r.
W kwaterze wsiemiary ptk. Grodzki był system
stały Armii Wojska
Po zakończeniu kwater IX znalazł się w kon-
spiracyjnym organie zacy. przy Stronnictwie Prac.
rodaj się była to "kma", zorganizowane
przez Józefa Boranę. Wskazywało to do
ZWE / PK w 1942 r.

zob. kartka Mitkowska

K. Cichanowski 221

grodzki Stanisław PTK dypl. pułk K-cha Obn 3
Kmdt Obnawa V ps. "Siedlowski" nawiądo
(zemi. zniszczony)

zob. Chybiński - masympin W Wojsniaku str 16
D.F.K. III str 148

zob. Tawno gwałski T., Trypa R. Polnie w Kmdt
stowozem z Głiniak 5.12
Kmdant wojkowy Stronictwa Pracy (Romb, Stryp)
był PTK st Grodzki "demokratyczny", k. wst. strach
armii "Modlin" (Rozdani n 1942 r.)
wz. mel. Gwosa dla Stronictwa : ps. Borek Kmdant
Obnawa był grodzki PTK, a masympin Gwosa - Czerwony
"Strach"

Saelskaki = Grodzki

Kg 4

ptk dypl Grodzki Stanislas

AK et Dok t v s 179

Před uzbouchem velki w loru Boi zaeszydavat,
ze Sedowks, o'oceny kmolt obozast oddaje
funkcje Denhoffovi = ptk dypl Zygmunt Witkowski
a sam me byc porucencomy za granic.

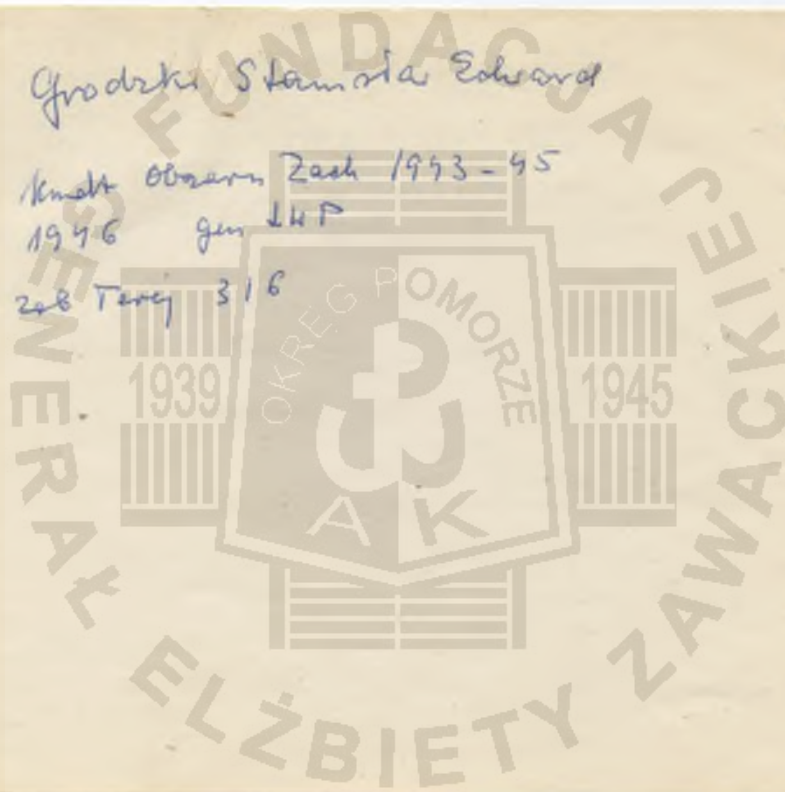
Denhoff w casu drozi zostat ztapany i abic
wrazem me roboty do Nieme
me kmolt oboz. wyznamenem Stanbora = Cerparski
ktiry vospredt prac

Grodzki Stanisław Edward

Pomorski 5
PK
Kobro

Kniha Obsara Zash 1943-45
1946 gen 14P

248 Teraj 316

K. Obr. 6

ptk Grodzki Stanisław
zob. M. Wasiński, biogram etniczności
w n. Zastawie Tomaszewice 5 148
ostoją kandyd. wyjechał na Pomorze
(per. 1941 ? - 82) w dawnej
Komendancie Obsary Zach.
ptk Grodzki

Kom. Olsz. Zach.
AK 8

přih. dypl. GRODZKI STANISŁAW ps. "Sardani"
" " "
de a 57 pułku piech. w Pomaniu. Komu-
dant Olsz. Zachodniego ^{AK} z nawi-
nacji Bora Komorowskiego. Miał tro-
jaki kontakt: ze Stronnictwem Pracy
NOW i NSZ. Był jedynym komu-
dantem NSZ. W 1944r. miał zamiar
wyprzedzić swoją kompanię z Warszawy
do Pruszy Kampinowskiej. verte

całg denuncjé AK uddat do NSZ. Dlatego gen.
Kuliorowski skierował go na krógu jako inżyniera
sra do Łowosza.

Próbę dożniak M.: Ożnar Łachodni!
Wyjazd na ubranie Kofa Uliśto-
myrnego AK 4 dn. 23. 01. 1991.

A. Zak. 91.

KO Obszar
AK. 9

płk GRODZKI STANISŁAW ps. "Sokolowski"

Trzeci z kolei komendant Obrony Zachod-
niego (od VIII. 1943 - VIII. 1944 r.)

Źródło: Rel. F. Bendigosa. Arch. Pom. AK,
M-30, s. 3

A.Zak. 91

Grodzki Stanisław
- ptk

Pomone
17k 10
K. Obr.

- komendant Okręgu Pomorskiego, ~~7~~
zw. potem obserwacją zbrodni.

B. Chrzanowski, "Konspiracja ....", str. 18
K. Wojt/VI.94

KG AK
11

GRODZKI STANISŁAW

PTK.

Następca gen. Komorowskiego [na stanowisku
kmdta Obszaru Zachodniego] w okresie od drugiej
połowy 1943 r. do porażki 1944 r. był ptk.
Stanisław Grodzki.

AK na Pomorzu, s. 16

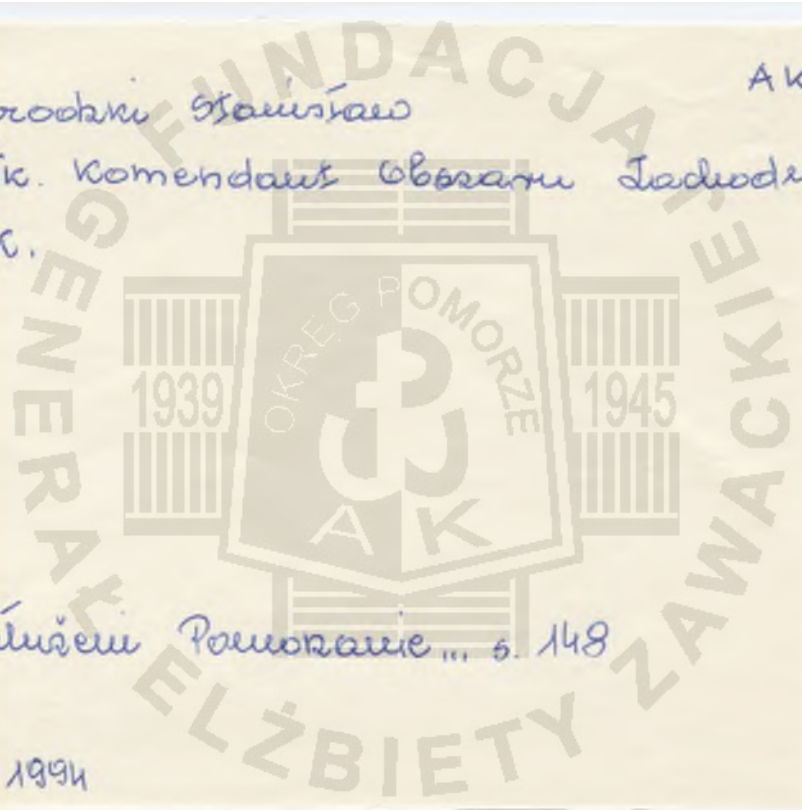
48 n/94

Grodzki Stanisław
płk. Komendant Obszaru Jednostkowego
AK.

AK: 12

Żarliwcu Pomorskie ... s. 148

J.k 1994

13

płk GRODZKI STANISŁAW

^{Zob.}
K. Obsz. AK

Drugi kmdt Obszaru Zachodniego (VI) AK, po
gen. T. Komorowskim.

Zr.: B. Chrzanowski, Konspiracja rządu RP w regionie
nadbaltyckim (1939-1945), [w:] Walka podziemna...,
s. 131.

M. Gr 194

OBSZAR 14
ZACH.

GRODZKI STANISŁAW

ps. „SADOWSKI”

ptk

Kmolt Obszaru Zach.

z Poznaniem zatrudniony już przed 1939 r. W I, 1934-38
dowodził 57 p.p. Od IX 1941 jako dr Edlerstedt dowodził
Organizacją „Wojskowej Unit” Od III 1942 w AK, jako
płk ds. stałymi organizacjami „Unit”, Od 1945 Kmolt
Obszaru Zach. Sład po nim zdążył w Powst. W-wskim, W 1945 r.
Wstąpił w Grodzisku do LWP, Sądowa 16 i 5 d.p.
Miałowany gen. brygady. Zmarł nagle w W-wie 2 XII 1946 r.

W 1/45

Okr. Pozn. AK ... s. 11, 19, 20.

Komda Ossz. 15
Zach.

Grodzki Stanisław
ps. "Sadowski"

zob.

Chrzaniowski B., Gzsiotowski A., Steyer K., Polska
Podziemna na Pomorzu w latach 1939-1945,
Gdańsk 2005, s. 132, 137, 219, 613

bc VI/2015

Grodzki Stanisław

